

CENA HANNAH ARENDTOVÉ

Právnická fakulta se otevřela v roce 1991 jako vůbec první porevoluční právnická škola v bývalém východním bloku. Od počátku šíří hodnoty svobody, demokracie a občanské společnosti. Za svou misi v této oblasti získala v roce 1996 Cenu Hannah Arendtové.

Prestižní Cena Hannah Arendtové: Za úspěšnou snahu o reformu, za demokratizaci...

Ten slavnostní večer ve Schwarzenberském paláci ve Vídni se udál už v roce 1996. Ale do novodobé historie olomoucké právnické fakulty je zapsán nesmazatelně. Jako den, kdy fakulta obdržela své zatím nejprestižnější ocenění – Cenu Hannah Arendtové. Udělil ji vídeňský Institut für die Wissenschaften vom Menschen podporován Körberovou nadací. Cenu pro Univerzitu Palackého získaly dvě její aktivity – právnická fakulta a tehdejší projekt Zdeňky Jařabové.

„Za úspěšnou snahu o reformu, za demokratizaci a za způsobení se novým potřebám občanské společnosti...“ těmito slovy vysvětloval 29. května 1996 předseda hodnotící šestičlenné komise Ralf Dahrendorf udělení Ceny Hannah Arendtové Univerzitě Palackého. Jeho slavnostní projev poslouchali pozvaní rektori středoevropských a východoevropských vysokých škol a zástupci významných institucí. Komise tehdy vybírala z 26 nominací, do užšího finále postoupilo šest z nich. „Někdo nás musel na cenu navrhnout. Tipuji, že to byl sám šéf institutu Krzysztof Michalski,“ vzpomíná první polistopadový rektor Univerzity Palackého profesor Josef Jařab, který cenu osobně přebíral.

O ocenění rozhodla i zpráva, kterou univerzita na žádost institutu vypracovala, a návštěva komise přímo v Olomouci. Na právnickou fakultu její členové zavítali 22. března 1996. „Pro mě jako jednoho z těch, co navštívili Olomouc, vybojuje z tamních osobností jedno jméno. A to jméno pana

děkana Miroslava Liberdy. Poté, co zažil v dobách nacistického a komunistického útlaku, by mohl být dnes zlomeným člověkem, ale to rozhodně není. Naopak,“ zaznělo v projevu Ralfa Dahrendorfa, významného sociologa, politologa a filozofa. Děkana práv označil za člověka, který se dokázal chytit nových příležitostí a s obdivuhodným elánem začal budovat jeden ze základních prvků svobodné olomoucké univerzity – právnickou fakultu, která vychovává pro svou zemi tak potřebné ochránce právního státu. „S respektem se skláním před tímto mužem, který nám všem může dát lekci z toho, co dokáže lidská síla a jak hájit svobodné hodnoty,“ dodal lord Dahrendorf. V tehdejšímu laudatiu byl také pochvalně zmíněn projekt Integrace Romů do společnosti, který na katedře sociologie organizovala manželka tehdejšího rektora Zdenka Jařabová.

Cena byla pro Univerzitu Palackého v polovině 90. let důkazem, že její snahy o reformu a inovaci jsou dobře nastartovány. „Byla to pro nás nová energie. Věděli jsme, že ve svých snahách nesmíme polevit. Jmenované osobnosti dělaly i něco navíc, nad rámec svých povinností. Jejich aktivity byly zaměřeny na růst a prohloubení občanské společnosti,“ připomněl Jařab. V případě děkana Liberdy to byly například kurzy pro veřejnost na téma Občané a právo.

Součástí ceny byl grant ve výši 300 000 německých marek. O jejich využití nejprve rozhodovala speciálně vytvořená univerzitní Komise pro Cenu Hannah Arendtové. V roce 2012 byla z rozhodnutí tehdejšího rektora Miroslava Mašláne komise zrušena a nevyčerpaná částka ve výši přibližně pět milionů korun rozdělena rovným dílem mezi právnickou a filozofickou fakultu. Obě fakulty byly povinny využít tyto peníze výhradně na podporu vědecké a publikační činnosti.

Cena Hannah Arendtové vznikla v roce 1994. O rok později se prvním laureátem stala Graduate School for Social

18.–29. 7. 1994 se na fakultě uskutečnila první Letní škola evropského práva (s kolegy z Gazu)
6. 10. 1994 zahájila činnost instituce European Chair. První hostující přednášející byl prof. Vladimír Klokočka.

research při Ústavu filozofie a sociologie Polské akademie věd. Ocenění nese jméno významné myslitelky, politické filozofky a publicistky německo-židovského původu. Hannah Arendtová žila v letech 1906–1975.

OCENĚNÍ OD UNIVERZITY

Univerzita Palackého oceňuje významné osoby za jejich zásluhy na poli vědy, umění, vzdělávání, občanských práv a demokracie. Od roku 1990 Univerzita Palackého uděluje čestné doktoráty. V roce 1998 je udělována rektorem Cena Františka Palackého. Mezi oceněnými jsou i významné osobnosti, které byly (jsou) úzce spjaty s olomouckou fakultou. Sama fakulta je často na ocenění nominována.

ČESTNÉ DOKTORÁTY UNIVERZITY PALACKÉHO

Simon Wiesenthal („lovec nacistů“)

* 31. 12. 1908 Bučáč

† 20. 9. 2005 Vídeň

Vystudoval architekturu na ČVUT v Praze, války byl internován v několika koncentračních táborech. Po skončení války zasvětil svůj život vyhledávání a pronásledování nacistických válečných zločinců a pachatelů. Podařilo se mu vypátrat kolem 1100 válečných zločinců. Čestný doktorát získal 30. 5. 1996.

18. 2. 1995 odletěl na 18 dní do USA (Maryland) student 3. ročníku Ondřej Peřich – na první odbornou konferenci o Hannah Arendtové na olomoucké fakultě

